

ČESKÝ JAZYK 5. TŘÍDA

A) Mluvnice

1 - Obecné poučení o jazyce

a	abeceda a písmo
b	jak se lidé dorozumívají, funkce řeči
c	rozlišení prostředků mluveného a psaného projevu

2 - Zvuková stránka jazyka

a	slabiky a slabikování
b	slabikotvorné r/l
c	stejná výslovnost různých koncových hlásek
d	rozlišování hlásek a písmen
e	dvojhlásky

3 - Tvoření slov a jejich význam

a	slova nadřazená a podřazená
b	synonyma, antonyma, homonyma
c	existence spisovných a nespisovných slov
d	odvozování, příbuzná slova
e	zdrobněliny a slova citově (+/-) zabarvená
f	kořen slova
g	předpony, přípony a koncovky (změny při tvoření)
h	změny hlásek při tvoření slov

4 - Pravopis

a	psaní ů/ú/u
b	pravopisně problematické jevy při skloňování podstatných jmen
c	skupiny písmen bě – bje / vě – vje / pě
d	skupiny písmen mě – mně (pouze základní jevy typu měsíc, město apod.)
e	psaní velkých písmen v základních jevech (vlastní jména - zeměpisné názvy, významné dny, názvy příslušníků národů a obyvatel míst, jména osobní)
f	vyjmenovaná slova a slova s nimi příbuzná
g	shoda přísudku s podmětem
h	pravopisně problematické jevy související se spodobou znělosti
i	předpony a předložky, zejm. předložky s(e) / z(e)

5 - Tvarosloví

a	skloňování podstatných jmen
b	slovní druhy (NE částice)
c	určování mluvnických kategorií jmen a sloves (osoba, číslo, čas a způsob)
d	tvary rozkazovacího a podmiňovacího způsobu
e	určování infinitivů z tvarů sloves
f	nahrazování podst. a příd. jmen zájmeny a opačně

6 - Skladba

a	slovosled a jeho vliv na význam věty
b	věta jednoduchá – interpunkční čárka
c	věta jednoduchá – tvoření vět ze slov
d	souvětí – spojování vět v souvětí (včetně základní interpunkce)
e	souvětí – doplňování vynechaných vět / spojek / čárek
f	souvětí – rozpoznání věty od souvětí
g	souvětí – určování počtu vět
h	základní skladební dvojice (Po, Př a jejich rozvíjení)
i	podmět – nevyjádřený, několikanásobný
j	přímá a nepřímá řeč, uvozovací věty (a používání znamének „ : , ! ? .)
k	druhy vět podle postoje mluvčího

B) Sloh a literatura	
1 - Funkční styly a slohové útvary	
a	vypravování
b	popis
c	dopis včetně adresy
d	jednoduché tiskopisy
e	SMS, e-mailová komunikace
2 - Vhodnost, přesnost, výstižnost vyjádření	
a	výběr vhodných jazykových prostředků
b	slova spisovná a nespisovná – např. vzájemné nahrazování
c	vhodnost užití přídavných jmen
3 - Slovní zásoba	
a	význam slov, jednoznačnost a mnohoznačnost
b	nahrazení slov jejich opisem a naopak
4 - Práce s textem	
a	porozumění textu
b	rozlišování podstatného a méně podstatného v textu
c	členění textu do odstavců
d	klíčová slova
e	osnova textu
f	nadpis
g	rozlišování tvrzení a mínění
5 - Komunikace	
a	oslovení, pozdrav, dotaz, uvítání, omluva, poděkování a další kontaktní fráze
b	doplnění uvozovací věty před přímou řeč
c	doplnění otázky k navržené odpovědi
d	volba odpovědi na navrženou otázku
6 - Práce s odbornou literaturou	
a	práce s encyklopediemi
b	internet jako zdroj informací
c	rejstřík a obsah – jejich funkce
d	Slovník spisovné češtiny, Pravidla českého pravopisu – základní orientace
e	knihovna – základní orientace
7 - Všeobecný kulturní rozhled	
a	divadlo, knihovny, výstavy, film, internet – základní pojmy a prostředky
8 - Literární druhy a žánry	
a	epika, lyrika
b	pověst, pohádka, bajka, hádanka
c	charakteristika postav a prostředí
d	následnost dějů
9 - Jednoduchá interpretace a pochopení textu	
a	rozlišení mluvy postav a mluvy vypravěče
b	schopnost získat (doložit) informace z (v) textu
10 - Umělecké prostředky	
a	slovní hříčky
b	přirovnání, personifikace
c	rým, rytmus
d	rčení, přísloví
e	próza, poezie (verš)

ČESKÝ JAZYK 7. TRÍDA

A) Mluvnice	
1 - Obecné poučení o jazyce	
a	útvary českého jazyka (spis. a obec. čeština, nářečí)
b	jak se lidé dorozumívají, funkce řeči
c	rozlišení prostředků mluveného a psaného projevu
2 - Zvuková stránka jazyka	
a	intonace druhů vět (oznamovací, tázací, zvolací...)
b	slabikotvorné r/l
c	dvojhlásky
d	výslovnost zdvojených souhlásek
e	výslovnost stejných samohlásek na rozhraní částí, z nichž je slovo utvořeno
f	změny hlásek při tvoření slov
g	výslovnost skupin ts, ds, tš, dš
h	rozlišování hlásek a písmen, zvukový přepis
3 - Tvoření slov a jejich význam	
a	slova nadřazená a podřazená
b	synonyma, antonyma, homonyma
c	zdrobněliny a slova citově (+/-) zabarvená
d	kořen slova, předpony a přípony a koncovky
e	příbuzná slova
f	odvozování slov předponou a příponou
g	změny hlásek ve slovtvorném základu při odvozování
h	skládání
i	zkracování slov
4 - Pravopis	
a	psaní ů/ú/u
b	pravopisně problematické jevy při skloňování podstatných jmen
c	skupiny písmen bě – bje / vě – vje / pě / mě – mně
d	zdvojené souhlásky
e	psaní souhláskových skupin při odvozování a skloňování přídavných jmen
f	psaní velkých písmen v základních jevech (přídavná jm. přivlastňovací, zeměpisné názvy, významné dny, názvy příslušníků národů, obyvatel míst, a zejm. institucí)
g	vyjmenovaná slova a slova s nimi příbuzná
h	shoda přísudku s několikanásobným podmětem
i	pravopisně problematické jevy související se spodobou znělosti
j	pravopis číslovek (zápis číslicemi a slovy, řadové číslovky)
k	předpony a předložky, zejm. předpony s(e)- / z(e)- / vz(e)-
5 - Tvarosloví	
a	slovní druhy
b	skloňování (koncovky – aplikovat pády a vzory), zejména zájmen (především osobních a přivlastňovacích) a číslovek
c	duál
d	podstatná jména slovesná skloňování příd. jm. (vč. přivlastňovacích) stupňování přídavných jmen a příslovcí
e	tvary rozkazovacího a podmiňovacího způsobu
f	slovesný rod činný a trpný
6 - Skladba	
a	slovosled a jeho vliv na význam věty
b	souvětí – spojování vět v souvětí, doplňování vynechaných vět/spojek

c	podmět – (ne)vyjádřený, všeobecný (hlásili to)
d	vyjádření podmětu různými slovními druhy
e	zákl. větné členy – holé, rozvité, několikanásobné
f	rozvíjející větné členy (Pt, Př, PU, přístavek, doplněk)
g	přímá a nepřímá řeč a uvozovací věty (a používání znamének „ : , ! ? .)
h	spojovací výrazy (spojky podřadicí, vztažná zájmena a vztažná příslovce)
i	rozdělovací znaménka (také středník, uvozovky, dvojtečka)
j	druhy vět podle postoje mluvčího, věty zvolací
k	druhy vedlejších vět (také nahrazování větných členů vedlejší větou a naopak)
l	otázky doplňovací a zjišťovací

B) Sloh a literatura

1 - Funkční styly a slohové útvary

a	členění textu do odstavců
b	vypravování
c	popis
d	dopis včetně adresy
e	charakteristika
f	životopis
g	jednoduché tiskopisy
h	SMS, e-mailová komunikace

2 - Vhodnost, přesnost, výstižnost vyjádření

a	výběr vhodných jazykových prostředků
b	slova spisovná a nespisovná – např. vzájemné nahrazování
c	vhodnost užití slov

3 - Slovní zásoba

a	význam slov, jednoznačnost a mnohoznačnost
b	odborné názvy (NE cizojazyčné)

4 - Práce s textem

a	porozumění textu, rozlišování tvrzení a mínění
b	rozlišování podstatného a méně podstatného v textu
d	klíčová slova
e	osnova textu
f	nadpis

5 - Komunikace

a	dotaz, uvítání, omluva, poděkování, prosba
b	doplnění uvozovací věty před přímou řeč
c	doplnění otázky k navržené odpovědi
d	volba odpovědi na navrženou otázku

6 - Práce s odbornou literaturou

a	práce s encyklopediemi
b	internet jako zdroj informací
c	rozpoznání rejstříku a obsahu a práce s nimi
d	Slovník cizích slov, Slovník spisovné češtiny, Pravidla českého pravopisu – základní orientace
e	knihovna – základní orientace

7 - Všeobecný kulturní rozhled

a	divadlo, knihovny, výstavy, film, internet – podrobnější pojmy a prostředky
----------	---

8 - Literární druhy a žánry

a	epika, lyrika, drama a odpovídající literární formy
b	pověst, pohádka, bajka, hádanka
c	charakteristika postav a prostředí
d	následnost dějů

9 - Jednoduchá interpretace a pochopení textu

a	rozlišení mluvy postav a mluvy vypravěče
b	schopnost získat (doložit) informace z (v) textu

10 - Umělecké prostředky	
a	slovní hříčky
b	personifikace
c	básnické přirovnání
d	rým, rytmus
e	rčení, přísloví (vyhledat, vysvětlit)
f	próza, poezie (verš)

ČESKÝ JAZYK 9. TRÍDA

A) Mluvnice	
1 - Obecné poučení o jazyce	
a	útvary českého jazyka (spis. a obec. čeština, sociální nářečí (slang) a lokální nářečí)
b	rozlišení prostředků mluveného a psaného projevu
c	vývoj jazyka (archaismy, historismy, neologismy)
d	jazykověda (dílní disciplíny a jejich předměty zkoumání)
2 - Zvuková stránka jazyka	
a	přízvuk slovní a větný
b	spisovná výslovnost (vč. slov přejatých)
c	melodie věty, význam pauz
3 - Tvoření slov a jejich význam	
a	synonyma, antonyma, homonyma
b	zdrobněliny a slova (+/-) citově zbarvená
c	eufemismus, hyperbola apod.
d	přejímání slov z jiných jazyků
e	odvozování slov předponou a příponou
f	odvozování – změny hlásek ve slovtvorném základu (krácení, dloužení, střídání)
g	skládání slov
h	zkracování slov
i	kořen slova, předpony, přípony a koncovky
4 - Pravopis	
a	OBECNĚ: lexikální, tvaroslovný, skladební
b	interpunkce ve větě jednoduché a v souvětí, přímá řeč, rozdělovací znaménka (čárka, zejména u vložených vět vedlejších; středník; uvozovky; dvojtečka; pomlčka)
c	shoda přísudku s několikanásobným podmětem
d	pravopisně problematické jevy při skloňování jmen (např. ji – jí, jejich – jejich)
e	skupiny písmen mě – mně
f	psaní velkých písmen u vlastních jmen
g	základní pravopis cizích slov
h	pravopis číslovek (zápis číslicemi a slovy, řadové číslovky)
i	předpony a předložky, zejm. předpony s(e)- / z(e)- / vz(e)-
j	jednodušší jevy (učivo nižších ročníků) – např.: vyjmenovaná slova, i/y v koncovkách podstatných a přídavných jmen, ú/ů, skupiny písmen -bě-, -pě- apod., souhláskové skupiny a zdvojené souhlásky
5 - Tvarosloví	
a	skloňování podstatných jmen
b	skloňování podstatných jmen přejatých, včetně vlastních
c	podstatná jména slovesná
d	podstatná jména slovesná
e	skloňování zájmen a číslovek
f	pomocné sloveso být
g	podmiňovací způsob
h	slovesný rod činný a trpný
i	slovesný vid, vidové dvojice
6 - Skladba	
a	souvětí – podřadné a souřadné
b	významový poměr mezi souřadně spojenými větami (hlavní i vedlejší věty spojené v poměru slučovacím, odporovacím, stupňovacím, vylučovacím, příčinném, důsledkovém a vysvětlovacím)

c	druhy vedlejších vět (také nahrazování větných členů vedlejší větou a naopak)
d	věta jednočlenná a dvojčlenná
e	podmět – (ne)vyjádřený, všeobecný
f	vyjádření podmětu různými slovními druhy, mj. infinitivem
g	několikanásobný větný člen – významový poměr mezi jednotlivými členy
h	rozvíjející větné členy (Pt, Př, PU, přístavek, doplněk)
i	spojovací výrazy (spojky souřadné, vztažná zájmena a vztažná příslovce)
j	mluvnický zápor (větný, slovní)
k	nepravdelnosti ve větné stavbě

B) Sloh a literatura

1 - Funkční styly a slohové útvary

a	členění textu do odstavců
b	charakteristika literárních postav
c	životopis
d	úvaha
e	výtah
f	jednoduché tiskopisy
g	SMS, e-mailová komunikace
h	úřední dopisy (žádost, reklamace, oznámení, zpráva)
i	funkční styly (jejich znaky)

2 - Vhodnost, přesnost, výstižnost vyjádření

a	výběr vhodných jazykových prostředků
b	slova spisovná a nespisovná – např. vzájemné nahrazování
c	vhodnost užití slov
d	nahrazení slova opisem a naopak

3 - Slovní zásoba

a	tvary slovesa být a mít a jejich nahrazování plnovýznamovými slovesy
b	slova citově zabarvená
c	slovní hříčky
d	rčení, přísloví (vyhledat, vysvětlit)
e	synonyma, homonyma, antonyma
f	odborné názvy české i cizojazyčné
g	slova přejatá (vyhledávání, nahraz. přejatých slov domácími)

4 - Práce s textem

a	porozumění textu, rozlišování tvrzení a mínění
b	rozlišování podstatného a méně podstatného obsahu, schopnost text zkrátit, vyjádřit se stručněji a výstižněji
c	východisko a jádro výpovědi, návaznost jednotlivých částí textu
d	klíčová slova
e	osnova textu
f	nadpis

5 - Komunikace

a	dotaz, uvítání, omluva, poděkování, prosba
b	řeč přímá a nepřímá
c	doplnění uvozovací věty před přímou řeč
d	doplnění otázky k navržené odpovědi
e	volba odpovědi na navrženou otázku

6 - Práce s odbornou literaturou

a	práce s encyklopediemi
b	Slovník spisovné češtiny, Pravidla českého pravopisu, slovník cizích slov, etymologický slovník
c	knihovna – orientace a pojmy

7 - Všeobecný kulturní rozhled

a	divadlo, knihovny, výstavy, film, internet – pokročilé pojmy a prostředky
----------	---

8 - Literární druhy a žánry	
a	epika, lyrika, drama a příslušné literární formy
b	pověst, pohádka, bajka, balada
c	charakteristika postav a prostředí
d	následnost dějů
9 - Jednoduchá interpretace a pochopení textu	
a	rozlišení mluvy postav a mluvy vypravěče
b	schopnost získat (doložit) informace z (v) textu
c	schopnost seřadit části textu, logické uspořádání
10 - Umělecké prostředky	
a	metafora, personifikace
b	básnické přirovnání
c	rým, rytmus
d	zvukomalebnost
e	próza, poezie (verš)